

Дистанційний курс для абітурієнтів

СОЦІОЛОГІЯ

Цільова аудиторія: учні 10-11 класів
загальноосвітніх шкіл України

Навчальні матеріали курсу розроблені творчим колективом кафедри соціології та політології НТУ “ХПІ” під керівництвом завідуючого, доктора соціологічних наук, професора В.В. Буреги

Виконавець технічних робіт курсу: доцент кафедри – кандидат політичних наук, І.М. Доля

Зміст курсу: 4 тижні

Тема 1

- **Соціологія: цікаві факти**

Тема 2

- **Особистість і суспільство**

Тема 3

- **Гендерні відносини**

Тема 4

- **Соціологія культури**

Огюст Конт

Огюст Конт (1798—1857) є фундатором позитивізму як особливого методу дослідження соціальних процесів, який тяжіє не до умоглядного, теоретизованого знання, а до знання, котре засноване на спостереженні й експерименті та пов'язане з використанням математичних методів.

Порядок і прогрес — дві категорії, які є головними темами соціальної філософії О.Конта.

«Ідеї правлять світом і викликають у ньому потрясіння. Увесь соціальний механізм спирається у кінцевому підсумку на думку людей».

Еміль Дюркгейм. Засновник прикладної соціології.

“У кожному суспільстві є певна група феноменів, які можна відрізнити від... тих, що вивчаються іншими природничими науками.”

“Соціологія в той же час не є допоміжною для будь-якої іншої науки; вона сама є окрема й незалежна наука.»

Зв'язок з іншими науками

Філософія та соціологія

- 1. У філософії – умоглядність, у соціології – конкретність.
- 2. У філософії застосовуються теоретичні методи, у соціології – як теоретичні, так і емпіричні.
- 3. Філософські дослідження дозволяють давати відповіді при вирішенні глобальних, загальних проблем, соціологічні – для вирішення конкретних питань.

Психологія та соціологія

- 1. Психологія вивчає вплив на поведінку людини індивідуальних особливостей її психіки (характеру, темпераменту, здатностей, вольових якостей), а соціологія – вплив суспільства (соціальних норм, традицій, груп, спільнот, до яких людина належить).
- 2. Соціологія акцентує увагу на раціональній складовій поведінки індивіда, тобто на відміну від психології соціологія не вивчає несвідоме, ірраціональне.

ФОРМИ ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛУ

- МАТЕРІАЛ ЛЕКЦІЙ (елемент КУРСУ Книга)
- ДИСКУСІЯ ПІД ЧАС РОБОТИ У ФОРУМАХ, ЧАТІ
- САМОСТІЙНЕ ОПРАЦЮВАННЯ ДЖЕРЕЛ
- ПІДГОТОВКА ГЛОСАРІЯ З ТЕМИ

Форми контролю

- ПО ЗАКІНЧЕННЮ ТЕМИ 10 ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
- УЧАСТЬ У ФОРУМІ ТЕМИ
- ОБГОВОРЕННЯ У ФОРМАТІ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
- ПІДГОТОВКА ЗАВДАННЯ (ЕСЕ, РОЗРОБКА ІНСТРУМЕНТАРІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ - АНКЕТИ)

Тема 1

- 1. **Завдання.** Підготуйте есе на тему «Мое повсякденне життя», спираючись на терміни і категорії з якими Ви ознайомилися у теоретичному матеріалі теми. Обсяг до 5 аркушів формат А 4, шрифт Times New Roman 14, 1,5 інтервал (**Оцінка – 20 балів**)
- 2. **Участь у Форумі** - Прийміть участь у обговоренні теми «Які з методів якими оперує соціологія: опитування, спостереження, експеримент, аналіз джерел та літератури є на вашу думку найбільш ефективним для дослідження процесів у вашому особистому оточенні?». (**Оцінка – 10 балів**).
- 3. **Додати до глосарію** прізвища відомих вчених, які внесли вклад у розвиток соціології, позначивши тези їх концепцій (**Оцінка – 10 балів**).
- 4. **Тестові завдання.** У зручний для Вас час, опрацювавши теоретичний матеріал теми 1, надайте відповідь на тестові запитання (**Оцінка – 10 балів**)

Тема 2

- 1. **Дискусія.** Прийняти участь у обговоренні відеоролику, який демонструє короткометражну стрічку. За результатами перегляду надати відповідь на наступні питання: 1. Чи вважаєте Ви, що у ролю є приклади девіантної поведінки? 2. Якщо Ви вважаєте, що девіація має місце то визначте у поведінці якого героя, або сюжету Ви її визначили. 3. Поясніть в чому на ваш погляд є причина девіації?. Відповідь оформити у вигляді файлу та прийняти участь у форумі (**Оцінка – 20 балів+10 балів**).
- 2. **Додайте терміни з теми до глосарію** (**Оцінка – 10 балів**).
- 3. **Тестові завдання.** У зручний для Вас час, опрацювавши теоретичний матеріал теми 2, надайте відповідь на тестові запитання (**Оцінка – 10 балів**)

Тема 3

- 1. **Розробити власну анкету та провести опитування** друзів, родичів пересічних громадян (на Ваш вибір) з метою визначення гендерних стереотипів. Провести аналіз отриманих результатів. Файл з анкетой та аналізом результатів надіслати файлом (**Оцінка – 10 балів + 10 балів**)
- 2. **Форум.** Прийняти участь у обговоренні теми гендерних відносин у суспільстві в цілому та оцінити анкету та результати досліджень колег (**Оцінка – 10 балів+10 балів**)
- 3. **Тестові завдання.** У зручний для Вас час, опрацювавши теоретичний матеріал теми 3, надайте відповідь на тестові запитання (**Оцінка – 10 балів**)

Тема 4

- 1. **Завдання.** Простежте ваше особисте оточення з метою визначення які види культури переважають в ньому. Аргументуйте прикладами наявність тих чи інших рис культури. Відповідь надайте у файлі, розмір до 5 аркушів формат А4, шрифт Times New Roman 14, 1,5 інтервал (**Оцінка – 20 балів**).
- 2. **Форум.** Прийміть участь у обговоренні теми «Який тип культури домінує у сучасному українському суспільстві? Аргументуйте свою відповідь. (**Оцінка – 10 балів**).
- 3. **Додайте до глосарія приклади** субкультури або контркультури суспільства. (**Оцінка – 10 балів**).
- 4. **Тестові завдання.** У зручний для Вас час, опрацювавши теоретичний матеріал теми 4, надайте відповідь на тестові запитання (**Оцінка – 10 балів**)

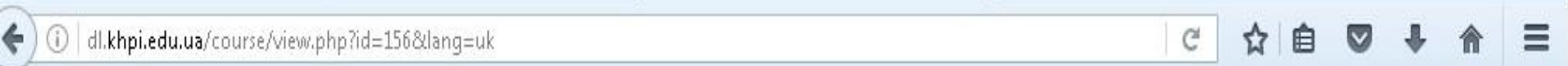
Формування компетенцій за результатами курсу

- **Соціально-організаційна компетентність** – вміння старшокласників планувати, структурувати свою поточну діяльність, орієнтуючись на вибір майбутньої професії;
- **Предметна компетенція** - розвиток знань про суспільство та механізми соціалізації особистості у соціумі;
- **Компетентність професійного самовизначення особи;**
- **Формування науково-дослідницької компетенції** у старшокласників.

Засоби зв'язку з лектором

- ФОРУМ
- СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ
- ЕЛЕКТРОННА ПОШТА
- СКАЙП

Сторінка курсу

Українська (uk)

Ирина Дола

Тел: +380 (57) 707-66-88 Email: dl@khpi.edu.ua

Інформаційна сторінка ▶ Курси для абітурієнтів 2016 ▶ Соціально-гуманітарних технологій (СТ) ▶ Соціологія

Редагувати

Навігація

Інформаційна сторінка

▪ Головна сторінка

▶ Сторінки сайту

▼ Поточний курс

▼ Соціологія

▶ Учасники

▶ Відзнаки

▶ Загальне

▶ 3 Квітень - 9 Квітень

Новостной форум

Презентація

3 Квітень - 9 Квітень

Тема 1. Соціологія: цікаві факти.

Мета:

- формувати первинні знання щодо розуміння поняття соціологія;
- ознайомити з методами дослідження притаманними соціології;
- навчити аналізувати повсякденне життя категоріями соціології: інтернет, мобільний зв'язок, шопінг тощо.

Основні поняття: соціологія, об'єкт соціології, предмет соціології, структура соціології, загальносоціологічні теорії, спеціальні соціологічні теорії, конкретно-соціологічні дослідження, макросоціологія, мікросоціологія, конфліктний підхід, структурно-функціональний підхід, функції соціології.

Пошук на форумах

Застосувати

Розширений пошук

Останні новини

Додати нову тему...

(Поки новин немає)

Незабаром

Немає подій у майбутньому

Приклад оформлення Теми

dl.khpi.edu.ua/course/view.php?id=156&lang=uk

▼ Поточний курс

▼ Соціологія

▶ Учасники

▶ Відзнаки

▶ Загальне

▶ 3 Квітень - 9 Квітень

▶ 10 Квітень - 16 Квітень

▶ 17 Квітень - 23 Квітень

▶ 24 Квітень - 30 Квітень

▶ Мої курси

Керування

▼ Керування курсом

Тема 1. Соціологія: цікаві факти.

Мета:

- сформулювати первинні знання щодо розуміння поняття соціологія;
- ознайомити з методами дослідження притаманними соціології;
- навчити аналізувати повсякденне життя категоріями соціології: інтернет, мобільний зв'язок, шопінг тощо.

Основні поняття: соціологія, об'єкт соціології, предмет соціології, структура соціології, загально соціологічні теорії, спеціальні соціологічні теорії, конкретно-соціологічні дослідження, макросоціологія, мікросоціологія, конфліктний підхід, структурно-функціональний підхід, функції соціології.

 Що таке соціологія?

 Література до Теми 1

 Завдання 1.1.

 Гофман А. Б. Семь лекцій по истории социологии

 Тест 1

 Форум 1.1.

 Словник

 Словник основних термінів з курсу "Соціологія"

Приклад викладання матеріалу до Теми 1

Зміст

- 1 Розділ
- 2 Розділ
- 3 Розділ
- 4 «Неправильні» соціальні закони!

Навігація

- Інформаційна сторінка
- Головна сторінка
 - Сторінки сайту
 - Поточний курс
 - Соціологія
 - Учасники
 - Відзнаки
 - Загальне
 - 3 Квітень - 9 Квітень
 - Що таке соціологія?**

Що таке соціологія?

4 «Неправильні» соціальні закони!

Закон Беттеріджа або

Як нав'язати респондентові свою думку?

Якщо в питанні анкети передбачається лише два варіанти відповіді «так» або «ні», найчастіше респонденти виберуть негативний варіант. У соціології дане явище одержало назву закон Беттеріджа, названий на честь британського журналіста Мерфі Беттеріджа, він першим визначив, що суспільною думкою можна маніпулювати прямо під час опитування. Наприклад: «Чи наступить завтра кінець світу?», «Чи знайдено ліки від раку?».

Закон Годвіна або

Чому нацизм став останнім аргументом?

Всі дискусії в соціальних мережах, з масовим залученням Інтернет користувачів чим довше тривають тим імовірніше згадування в них нацизму або Гітлера як ключового аргументу. На подібне явище звернув увагу в 1990 р. письменник Майк Годвін, який стверджував, що всі користувачі мережі Інтернет хоча б раз у житті випробували на собі дане явище, що ввійшло в науку як закон Годвіна. Суть цього закону можна виразити так: «чим довше триває он-лайн дискусія, тим скоріше

ймовірність згадування нацистів або Гітлера наблизиться до одиниці, тобто 100%». Інакше кажучи, чим довше обмін коментарями, тим більше шансів, що один з опонентів приведе порівняння з Гітлером як вирішальний аргумент.

Закон Хотеллінга або

Навіщо робити те саме але називати по-різному?

Чи часто ви замислювалися над тим яка різниця між «Coca-Cola» й «Pepsi-Cola», або чим гамбургер у мережі «Mac-Donald's» відрізняється від гамбургера в іншій мережі? Відповідь проста... Дане явище було вивчено в 1929 р. й описане економістом Гарольдом Хотеллінгом, а в соціології споживання вивчається як принцип мінімальної

Приклад викладання матеріалу ДО Теми 2

dl.khpi.edu.ua/mod/book/view.php?id=6495&chapterid=1047

Зміст

- 1 Розділ
- 2 Розділ
- 3 Розділ

Навігація

Інформаційна сторінка

- Головна сторінка
- Сторінки сайту
- Починний курс
- Соціологія
 - Учасники
 - Відзнаки
 - Загальне
 - 8 Квітень - 9 Квітень
 - 10 Квітень - 16 Квітень
- Взаємодія людини і соціума
- Література до Теми 2
- Демонстрація королівської гражної срічки
- Завдання 2.1
 - Словник
 - Дискусія

Взаємодія людини і соціума

2 Розділ

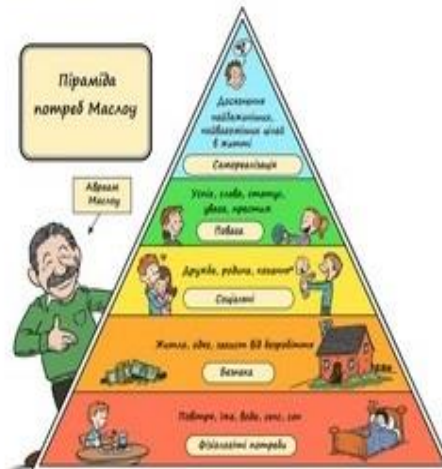
Людина – це найбільш загальне поняття категорії, що позначає всіх біологічних існувань. Вона біологічна істота і одночасно соціокультурна істота, що має не тільки біологічні але й соціальні характеристики. Тобто це тістечко, що успадкувало від своїх батьків (рід) колір волосся, форму темляк, але й тістечко, які сформувалися час життя у суспільстві (рідних, хара, ствер, звички, інтереси тощо). Із цих чинників людина – біосоціально істота.

Особистість – це спільні компоненти соціальної істоти і її властивості, що здобувають свій зміст у соціальному середовищі суспільства і конкретних соціальних груп, до яких вона належить у життєвий період свого існування.

Американський соціолог **Абрахам Маслоу** запропонував класифікацію людських потреб, що складається з п'яти рівнів:

- Фізичні потреби** (потреба в їжі, одязі, житлі, працевлаштуванні, фінансовій безпеці тощо).
- Потреби безпеки і стабільності життя** (потреба у самозахисті, у безпеці існування, у захисті, у гарантованій зацікавленості в майбутньому тощо).
- Соціальні потреби або потреби у приналежності і любові** (потреба у належності до колективу, у спілкуванні, у причетності, у відчуженні, у дружелюбності тощо).
- Потреби престижу** (потреба у повазі, в авторитеті, у повноті, у самовираженні, у значущості, у інформативності, у службовому статусі тощо).
- Духовні потреби** (потреба у реалізації своїх потенційних можливостей, у потребі особистого зростання, у самовираженні, у самореалізації, у самостійності тощо).

Заряджено повністю (100%)
Рекомендується замінити батарею.

Приклад викладання матеріалу до Теми 3

Зміст

- 1 Розділ
- 2 Розділ

Навігація

- Інформаційна сторінка
- Головна сторінка
 - Сторінки сайту
 - Поточний курс
 - Соціологія
 - Учасники
 - Відзнаки
 - Загальне
 - 3 Квітень - 9 Квітень
 - 10 Квітень - 16 Квітень
 - 17 Квітень - 23 Квітень

Перші знання про гендер

2 Розділ

Цікаві факти про гендерний підхід

Якщо на жінок не розраховують, то не треба їх і рахувати

Наприкінці XIX століття у Великій Британії виник досить радикальний рух, як вважали мешканці Туманного Альбіону, а саме – жінки почали вимагати рівних з чоловіками виборчих прав. Від англійської suffragettes – виборче право, з'явилась жартівливе визначення жінок, які хотіли рівності з чоловіками в політичному та економічному житті країни «СУФРАЖИСТКИ».

На той час, суспільство засуджувала представниць жіночої статі, які відкрито висловлювали бажання приймати участь у виборах, платити податки та бути включеними до перепису. В якості вагомого аргументу суфражистки висловлювали наступну думку: «Якщо жінка може бути засуджена за злочин в суді, чому вона сама не може сама судити? Якщо жінка лише власність чоловіка, то логічно було б якщо за скоєні нею злочини відповідав її господар!» (світ рівних очима суфражисток)

Парадокс –фемінізм вигадали чоловіки

У 1958 р. викладач психоаналітики каліфорнійського університету Роберт Столер ввів до наукового обігу термін «гендер», як визначення соціальної причетності до певної статі. З англійської gender – досвід роду. Таким чином науковець намагався розділити дослідження, що стосуються біологічної людської статі (англ. – sex) та дослідження особливостей соціально-культурного самовизначення чоловіків та жінок. Причому перше повинні вивчати біологи, фізіологи і лікарі, а друге – психологи, соціологи, культурологи.

У 70-х роках XX століття виник рух жінок за звільнення ідеологічною основою якого стала теорія рівності чоловічої і жіночої статі. В 1970 р. у Балтиморі два журналіста Флоренс Хоу та Пол Лоутер заснували видання «feminist Press», завдяки якому рух отримав назву «ФЕМІНІЗМ» (малюнок 3).

Сьогодні у фемінізмі незчисленна кількість течій, є навіть його «пухнастий» варіант. Він з'явився у XXI столітті в США (uffy – легковажний) – як якісно нова форма боротьби жінок за рівність.

Приклад викладання матеріалу до Теми 4

dl.khpi.edu.ua/mod/book/view.php?id=6507&chapterid=1051

Зміст

- 1 Розділ
- 2 Розділ
- 3 Розділ

Навігація

- Інформаційна сторінка
 - Головна сторінка
 - Сторінки сайту
 - Поточний курс
 - Соціологія
 - Учасники
 - Відзнаки
 - Загальне
 - 3 Квітень - 9 Квітень
 - 10 Квітень - 16 Квітень
 - 17 Квітень - 23 Квітень

Первинні знання про культуру суспільства

2 Розділ

Види та форми культури

Навіть у рамках одного суспільства можна виділити різні види культури.

На підставі її структури виділяють матеріальну культуру, духовну культуру та художню культуру.

Матеріальна культура – це матеріальні цінності, створені людьми. До її складу входить культура повсякденності – матеріальна сторона людського побуту (одяг, меблі, начиння, побутова техніка, комунальне господарство, їжа); культура праці (техніка і знаряддя праці, джерела енергії, виробничі споруди, системи комунікацій і енергетична інфраструктура); культура топосу або місця поселення (тип житла, структура і особливості населених пунктів).

Духовна культура – це ідеальні (тобто нематеріальні) форми суспільного життя, ідеї, які створюють люди. До духовної культури можна віднести релігійну культуру (систематизовані релігійні вчення, традиційні конфесії і деномінації, сучасні культу та вчення, етнографічна релігійність); інтелектуальну культуру (філософія, історія, наука); правову культуру (судочинство, законодавство, виконавська система, законотворчість); політичну культуру (традиційний політичний режим, ідеологія, норми взаємодії суб'єктів політики); етичну культуру (етика як теоретичне осмислення моральності, мораль як суспільний її вираз, моральність як особова норма); педагогічну культуру (ідеали і практика освіти та виховання). Слід звернути увагу, що до поняття «духовна культура»

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!